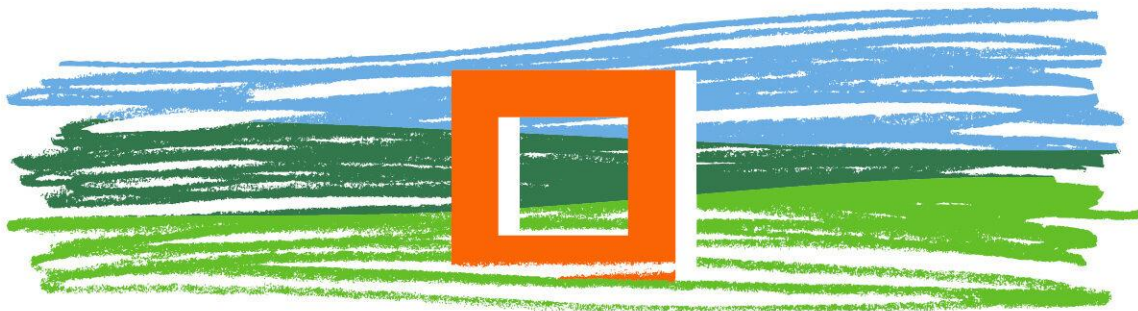

Het Hogeland College

Programma van Toetsing en Afsluiting

2026-2027 VWO 5

Inleiding

In dit document vind je het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2026-2027. Tezamen met het examenreglement vormt het PTA het spoorboekje voor het schooljaar 2026-2027. In het examenreglement staan de algemene regels met betrekking tot (school)examens, de inhaal/herkansingsregeling en de slaag/zakregeling. Voor alle herkansingen geldt dat de vorm gelijk is aan de oorspronkelijke toets. Voor vwo 5 geldt specifiek:

- De leerling van vwo 5 heeft recht op in totaal vier herkansingen van toetsen die in het betreffende cursusjaar worden afgenomen. Er zijn herkansingsmomenten na elke lesperiode. De leerling mag alleen toetsen uit de direct voorafgaande periode herkansen, met een maximum van één herkansing per periode.
- Als toetscijfer voor het betreffende schoolexamen geldt het hoogst door de kandidaat behaalde cijfer.
- In het PTA staat aangegeven welke toetsen herkansbaar zijn.

In het PTA staat vermeld in welke periode een onderdeel wordt afgenomen, wat het gewicht is van het onderdeel, de tijdsduur, de wijze van afname, of de toets herkanst mag worden, en een inhoudelijke omschrijving met aangegeven domeinen. Deze domeinen zijn onderverdeeld in twee kleuren. In rood zijn de domeinen aangegeven die verplicht tot het schoolexamen (SE) behoren. In blauw zijn de domeinen aangegeven die niet verplicht tot het SE behoren, maar die wel getoetst worden omdat deze domeinen bijvoorbeeld ook in het CSE worden getoetst. Al deze domeinen zijn terug te vinden in de syllabus van het vak, waar je een uitgebreidere omschrijving kan vinden.

Het eindcijfer van het SE wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle schoolexamenonderdelen, zoals vermeld in het examenreglement.

Bij alle schoolexamens mag je gebruikmaken van alle hulpmiddelen die bij het eindexamen van dat vak ook zijn toegestaan, tenzij anders vermeld.

Eveneens vind je bij een aantal vakken inleverdata. Deze inleverdata zijn deadlines waaraan gehouden moet worden. Mocht een deadline niet gehaald worden dan is de volgende procedure van kracht:

o Als een leerling een deadline mist, is artikel 7 van het examenreglement van kracht.

o Als een docent door omstandigheden een deadline uit het PTA niet haalt, dan overlegt hij /zij dit met de teamleider en eventueel de examensecretaris. In overleg wordt dan een nieuwe planning afgesproken.

o Het schuiven met een deadline voor een hele klas zullen we zo veel mogelijk willen voorkomen, tenzij de planning (wegens omstandigheden) ondoenlijk blijkt. Dit kan alleen in overleg met de examensecretaris geschieden en leerlingen en ouder(s)/verzorgers(s) moeten er mee instemmen.

Mocht je vragen hebben over het PTA, dan kun je contact opnemen met je coach of teamleider.

Wij wensen je een succesvol en plezierig leerjaar toe.

Warffum, 30 september 2026

Nederlandse taal en literatuur Atheneum 2025-2028

Algemeen

Bij gedocumenteerd schrijven mag een woordenboek worden gebruikt. Bij de andere toetsen mogen geen hulpmiddelen worden gebruikt. Leerlingen die in vwo 5 instromen, doen een vervangende opdracht voor het MEP.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	II	2	n.v.t.	SE-PO	Mondeling en schriftelijk	Debatteren volgens het Model European Parliament. Het cijfer bestaat uit het gemiddelde van het debat in de klas, het debat in de aula, de commissie-vergadering en de ingeleverde samenvattingen.	B, A3		Tijdens de MEP-dagen en de lessen in periode 2. Het debat in de klas vindt plaats in toetsweek 2.	N	
A5	II	2	120	SE-toets	Schriftelijk	Retorica (debattheorie met stijffiguren en beeldspraak, argumentatietheorie en drogredenen)	A1, A2, D		TW 2	J	
A5	III	2	120	SE-toets	Schriftelijk	Literatuurgeschiedenis: een schriftelijke toets over de naoorlogse literatuur.	E2, E3		TW 3	J	

Franse taal en literatuur Atheneum 2025-2028

Algemeen

Bij de leesvaardigheidstoetsen mag een woordenboek worden gebruikt. Bij de overige toetsen mogen geen hulpmiddelen worden gebruikt. Domein F is verwerkt in het LOB-programma

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	IV	2	60	SE-toets	Schriftelijk	Litteraire begrippen en literatuurgeschiedenis	E2, E3		TW 4	N	

Duitse taal en literatuur Atheneum 2025-2028

Algemeen

Bij leesvaardigheid (subdomein A) mag een woordenboek D-N worden gebruikt. Bij schrijfvaardigheid (domein D) mag een woordenboek D-N en N-D gebruikt worden. Subdomein F is verwerkt in het LOB-programma.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	IV	2	60	SE-toets	Schriftelijk	Literaire begrippen en literatuurgeschiedenis	E2, E3		TW 4	J	

maatschappijleer Atheneum 2025-2028

Algemeen

Bij maatschappijleer komen de volgende vier thema's aan bod: de pluriforme samenleving, de rechtsstaat, de parlementaire democratie en de verzorgingsstaat. De subdomeinen A1 en A2 kunnen bij alle SE-onderdelen worden getoetst. Het gemiddelde van maatschappijleer maakt deel uit van het combinatiecijfer. Het bezoek aan de Tweede Kamer Den Haag (ProDemos) is tevens verplicht onderdeel van het programma.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	I	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk verslag	Voorlichting Vluchtelingenwerk, interview, onderzoek en verslag over de praktijk van de pluriforme samenleving; de geschiedenis en grondrechten; alsmede internationale vergelijking en organisaties.	E1 t/m E4	31 oktober 2026		N	
A5	II	2	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk verslag	Bezoek rechtbank Groningen en verslag over het beginsel, praktijk, vrijheidsplichten en rechten van de rechtsstaat; alsmede internationale vergelijking en organisaties.	B1 t/m B3	16 januari 2027		N	
A5	III	2	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk verslag	Partijprogramma en folder politieke partij over de structuur en politieke rechten van de parlementaire democratie; alsmede internationale vergelijking en organisaties.	C1 en C3	3 april 2027		N	
A5	IV	1	n.v.t.	SE-PO	Presentatie en debat (groeps-opdracht)	Presentatie en debat politieke partij over de structuur, praktijk, politieke rechten van de (parlementaire) democratie; alsmede internationale vergelijking en organisaties.	C2		Week 19 en 20	N	
A5	IV	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk verslag	Onderzoek en verslag n.a.v. serie/film/documentaire over de geschiedenis, kenmerken, praktijk en sociale rechten en plichten van de verzorgingsstaat; alsmede internationale vergelijking en organisaties	D1 t/m D4	12 juni 2027		N	

lichamelijke opvoeding Atheneum 2025-2028

Algemeen

Voor LO is het mogelijk dat bij uitzondering een onderdeel in een andere periode beoordeeld wordt dan in het PTA beschreven staat. Dit in verband met het weer en/of de zaalindeling. Herkansingen worden afgenomen middels een praktijkafname of een theoretische vervangende opdracht en/of een extra taak tijdens een sportdag.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
---------	---------	---------	------	------	--------	--------------	----------	--------------	--------------	-----------	--------

Handelingsdelen

leerjr.	periode	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	beoordeling
A4	III	SE-HD	Praktijk	Terugslagspel: pickleball	A, B, C	3 april 2026	O/V/G
A4	III	SE-HD	Praktijk	Fittest	D	3 april 2026	O/V/G
A4	III	SE-HD	Praktijk	Korfbal	A, B, C	3 april 2026	O/V/G
A4	IV	SE-HD	Praktijk	Toernooi met keuze uit verschillende sporten	A, B, C, E	5 juni 2026	O/V/G
A5	IV	SE-HD	Praktijk	Zelf lesgeven	C, E	26 juni 2027	O/V/G
A5	I	SE-HD	Praktijk	Atletiek (loopnummer)	A, B, C, D	26 juni 2027	O/V/G
A5	II	SE-HD	Praktijk	Terugslagspel (volleybal)	A, B, C	26 juni 2027	O/V/G
A5	II	SE-HD	Praktijk	Floorbaltoernooi	A, B, C	26 juni 2027	O/V/G
A5	II	SE-HD	Praktijk	Fittest	D	26 juni 2027	O/V/G
A5	IV	SE-HD	Praktijk	Atletiek (werpnummer)	A, B, C	26 juni 2027	O/V/G
A5	IV	SE-HD	Praktijk	Slag & loopspel (softbal)	A, B, C	26 juni 2027	O/V/G
A5	IV	SE-HD	Schriftelijk	Verslag topsportwedstrijd	E	26 juni 2027	O/V/G
A5	IV	SE-HD	Praktijk	Toernooi met keuze uit verschillende sporten	A, B, C, E	26 juni 2027	O/V/G

culturele en kunstzinnige vorming Atheneum 2025-2028

Algemeen

Alle onderdelen moeten digitaal én op papier ingeleverd worden. De digitale versie moet vóór de deadline zijn ingeleverd. De papieren versie moet uiterlijk de eerstvolgende les na de deadline worden ingeleverd.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	I	1	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Kunstaautobiografie deel 1	A1, A2	12 september 2025		N	
A4	I	2	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Culturele activiteit 1: verslag dans	A1, A2, B3, B4, C5, C6, C7, C8, D9, D10, D11	10 oktober 2025		N	
A4	I	1	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Fotocollage eigen culturele omgeving	B4, C5	31 oktober 2025		N	
A4	II	1	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Culturele activiteit 2: verslag theater	A1, A2, B3, B4, C5, C6, C7, C8, D9, D10, D11	11 december 2025		N	
A4	III	2	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Culturele activiteit 3: verslag film gebruikmakend van de dimensie Schoonheid en Lelijkheid	A1, A2, B3, B4, C5, C6, C7, C8, D9, D10, D11	20 februari 2026		N	
A4	III	3	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Culturele activiteit 4: onderzoek architectuur gebruikmakend van de drie onderzoeksmethodes. Stap 1: onderwerp kiezen aan de hand van 4 zelfbeschreven kenmerken, stap 2: onderzoeksvraag met 3 deelvragen formuleren - stap 3	C5, C6, C7, C8, D9, D10, D11	17 maart 2026		N	
A4	IV	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Gemonteerde film waarin de gemaakte fotocollage wordt verbeeld. D.m.v. een bedacht scenario, script en storyboard en gebruikmakend van de 6 kenmerken van film	C5, C6, D9	5 juni 2026		N	
A5	II	4	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Onderzoek n.a.v. de buitenlandse reis, gebruikmakend van de drie onderzoeksmethodes. Stap 1: Onderwerp kiezen. Stap 2: onderzoeksvraag met 3 deelvragen formuleren, stap 3 geschikte onderzoeksmethode(s) kiezen, stap 4 verzamelen van relevante bronnen, stap 5 analyseren van gevonden bronnen, stap 6 conclusie trekken, stap 8 reflecteren	C5, C6, C7, C8, D9, D10, D11	22 november 2026		N	
A5	II	1	n.v.t.	SE-PO	gefilmd presentatie	Onderzoek stap 7: gefilmd presentatie waarbij alle stappen aan bod komen	A2, C8, D9 en D10	29 november 2026		N	
A5	II	2	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Reflectieverslag 2	C7, C8 en D9	13 december 2026		N	
A5	II	3	n.v.t.	SE-PO	praktisch en schriftelijk	Kunstzinnige verbeelding met schriftelijke verantwoording	D10 en D11	20 januari 2027		N	

S&S - Science and Society - Atheneum 2025-2028

Algemeen

Beoordeling geschiedt niet op basis van schriftelijke toetsen, maar op gemaakte opdrachten. Opdrachten worden beoordeeld met een cijfer. Per periode wordt a.d.h.v. het gemiddelde een O (< 5,5 onvoldoende), V (5,5 - 7,5 voldoende) of G (> 7,5 goed) toegekent. Het gemiddelde van de beschreven opdrachten moet per module een voldoende zijn voor de overgang naar atheneum 5. Indien een O is behaald voor een module, dient de leerling een opdracht aan te passen of een vervangende opdracht te maken. Aan het eind van het jaar wordt een gemiddelde eindbeoordeling toegekend aan de hand van onderstaand schema.

$$\begin{aligned} 4 \times V &= V \\ 3 \times V + 1 \times G &= V \\ 2 \times V + 2 \times G &= G \\ 1 \times V + 3 \times G &= G \\ 4 \times G &= G \end{aligned}$$

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
---------	---------	---------	------	------	--------	--------------	----------	--------------	--------------	-----------	--------

Handelingsdelen

leerjr.	periode	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	beoordeling
A4	I	SE-HD	Schriftelijk en mondeling	Module 1: Politiek en duurzaamheid (1) expert meeting		22 november 2025	O / V / G
A4	II	SE-HD	Schriftelijk en mondeling	Module 2: Politiek en duurzaamheid (2) presentatie		31 januari 2026	O / V / G
A4	III	SE-HD	Schriftelijk en mondeling	Module 3: Wetenschap en gezondheid		18 april 2026	O / V / G
A4	IV	SE-HD	Schriftelijk en mondeling	Module 4: Wetenschap en technologie		30 juni 2026	O / V / G

wiskunde A Atheneum 2025-2028

Algemeen

Bij alle toetsen mogen de standaardhulpmiddelen worden gebruikt. De vaardigheden zoals genoemd bij domein A met subdomeinen A1, A2 en A3, kunnen in alle SE's worden getoetst.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	II	1	60	SE-toets	Schriftelijk	Keuzeonderwerp	F		TW 2	N	
A5	III	3	120	SE-toets	Schriftelijk	Kansrekening en statistiek (H6, 9 & 11)	D1, E2, E3, E4, E5, E6		TW 3	J	
A5	IV	3	120	SE-toets	Schriftelijk	Machtsverbanden (H5); Differentialrekening (H8) en Exponenten en logaritmen (H10)	D2, D3		TW 4	J	

wiskunde B Atheneum 2025-2028

Algemeen

Bij alle toetsen mogen de standaardhulpmiddelen worden gebruikt. De vaardigheden zoals genoemd bij domein A met subdomeinen A1, A2 en A3, kunnen in alle SE's worden getoetst.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	II	3	120	SE-toets	schriftelijk	Functies en vergelijkingen (H5); Differentiaalrekening (H6); Exponentiele en logaritmische functies (H9)	C2, B2, B3, B4, B5		TW 2	J	
A5	IV	3	120	SE-toets	schriftelijk	Meetkunde met coördinaten (H7), Meetkunde met vectoren (H10), Integraalrekening (H11)	E2, E3, E4, C3, D		TW 4	J	

wiskunde C Atheneum 2025-2028

Algemeen

Bij alle toetsen mogen de standaardhulpmiddelen worden gebruikt. De vaardigheden zoals genoemd bij domein A met subdomeinen A1, A2 en A3, kunnen in alle SE's worden getoetst.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	II	1	60	SE-toets	Schriftelijk	Keuzeonderwerp	H		TW 2	N	
A5	III	3	120	SE-toets	Schriftelijk	Kansrekening en Logisch redeneren (H6, 9 & 11)	F, E2, E3, E4, E5		TW 3	J	
A5	IV	3	120	SE-toets	Schriftelijk	Machtsverbanden (H5), Meetkunde (H8) en Exponenten en logaritmen (H10)	B1, C, G		TW 4	J	

wiskunde D Atheneum 2025-2028

Algemeen

Bij alle toetsen mogen de standaardhulpmiddelen worden gebruikt. De vaardigheden zoals genoemd bij domein A met subdomeinen A1, A2 en A3, kunnen in alle SE's worden getoetst.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	I	1	45	SE-toets	Schriftelijk	Combinatoriek	B1		tijdens p1	N	
A4	II	1	45	SE-toets	Schriftelijk	Vectoren	D3		tijdens p2	N	
A4	II	1	60	SE-toets	Schriftelijk	Kansrekening 1	B2 + B3		TW 2	N	
A4	III	1	45	SE-toets	Schriftelijk	Bewijzen	D1		tijdens p3	N	
A4	IV	1	45	SE-toets	Schriftelijk	Kansrekening 2	B4		tijdens p4	N	
A4	IV	1	60	SE-toets	Schriftelijk	Correlatie & Regresie	B6		TW 4	N	
A5	I	1	45	SE-toets	Schriftelijk	Discrete dynamische modellen	C1		tijdens p1	N	
A5	II	1	45	SE-toets	Schriftelijk	Matrices deel 1	F, G, C3		tijdens p2	N	
A5	II	1	60	SE-toets	Schriftelijk	Rijen en reeksen	C3		TW 2	N	
A5	III	1	45	SE-toets	Schriftelijk	Meetkundige plaatsen deel 1	D2		tijdens p3	N	
A5	IV	1	45	SE-toets	Schriftelijk	Matrices deel 2	F, G, C3		tijdens p4	N	
A5	IV	1	60	SE-toets	Schriftelijk	Meetkundige plaatsen deel 2	D2		TW 4	N	

natuurkunde Atheneum 2025-2028

Algemeen

Bij elke toets mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen worden gebruikt.
Alle voorgaande stof wordt bekend geacht. Domein A komt bij elke toets aan bod.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	II	2	135	SE-PO	Praktisch	Technisch ontwerpen	I3	18 januari 2027		N	
A5	III	3	90	SE-toets	Schriftelijk	Relativiteitstheorie (Keuzekatern 4)	F2		TW3	J	

Algemeen

De subdomeinen A1 t/m A15 kunnen bij elk SE-onderdeel getoetst worden. Bij elke toets mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen worden gebruikt.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	II	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Onderzoek, zoals zuur/base- titratie, redoxtitratie of UV/Vis- spectroscopie, waarbij er zelfstandig, veilig en nauwkeurig met voor deze techniek relevant instrumentarium kan worden gewerkt	C1 - C3, D1, D2, D3, E1, E5, F4	9 januari 2027		N	

biologie Atheneum 2025-2028

Algemeen

Bij alle toetsen en schoolexamens gebruik je het boekje BINAS. Dit boekje moet je altijd zelf meenemen. Bij alle toetsen mag je gebruik maken van een niet-grafische rekenmachine. De domeinen A1 t/m A4, A6, A7, A10, A15 en A16 kunnen in alle SE's getoetst worden
--

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	IV	3	90	SE-toets	Schriftelijk	Bloedsomloop, Voeding en vertering, Regeling intern milieu, Hormonen, Zenuwstelsel, Waarnemen, Afweer (H10 t/m H16)	A11, A14, M2, O1.1, O1.3-1.6, O2, O3, O4, O5, M4.1, M4.2		TW 4	J	

Algemeen

Voor het vak NLT zijn verschillende vakexcursies. Als je kiest voor dit Praktische vak, kies je voor excursies. De excursies zijn dus verplicht.
 Bij de toetsen mogen de standaard hulpmiddelen worden gebruikt, zoals toegestaan bij biologie, scheikunde en natuurkunde. Dat betekent dat onder meer een Binas en een niet-grafische rekenmachine toegestaan zijn.
 Domein A (vaardigheden) kan in alle SE's getoetst worden.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	I	3		SE-PO	Schriftelijk	Forensisch onderzoek	B1, B2, E2, F2	8 november 2025		N	
A4	II	3		SE-PO	Schriftelijk	Fijnstof	B1, B2, C1, D2, E1	16 januari 2026		N	
A4	IV	3	60	SE-toets	Schriftelijk	Klimaatverandering	B1, C1, C2		TW 4	N	
A5	I	3	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Van algen tot zeewier - de duurzame burger	B1, B2, C1, C2, E2	26 oktober 2026		N	
A5	II	3	60	SE-toets	Schriftelijk	Medicijnen: Van Molecuul tot mens	B1, B2, D1, D2		TW 2	N	
A5	IV	3	60	SE-toets	Schriftelijk	Hersenen en Leren	B1, B2, D1		TW 4	N	

aardrijkskunde Atheneum 2025-2028

Algemeen

Bij toetsen mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen worden gebruikt. Gebruik van de Grote Bosatlas is afhankelijk van de toets.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	I	1	90	SE-toets	Schriftelijk	Arm en Rijk (alles). Kandidaten worden getoetst over: - de maatschappelijke aspecten van het mondiale verdelingsvraagstuk; - de relaties tussen het verdelingsvraagstuk en relevante natuurlijke factoren; - beleid dat raakt aan het mondiale verdelingsvraagstuk.	B2		TW1	J	
A4	III	2	90	SE-toets	Schriftelijk	Wonen in NL (alles). Kandidaten worden getoetst over: - actuele vraagstukken van overstromingen en wateroverlast in Nederland; - actuele ruimtelijke en sociaaleconomische vraagstukken van stedelijke gebieden in Nederland; - en betreft daarbij toekomstplannen van de overheid en het perspectief van duurzame ontwikkeling.	E1, E2		TW3	J	
A4	IV	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Klimaatverandering (alles). Kandidaten worden getoetst over: - Klimaatverandering als natuurlijk vraagstuk; - Het klimaatvraagstuk als onderwerp van maatschappelijke discussies; - Klimaatbeleid als oplossing voor het klimaatvraagstuk op macrorregionale schaal.	C2		6 juni 2026	N	
A5	II	2	90	SE-toets	Schriftelijk	Systeem aarde (alles). Kandidaten worden getoetst over: - de aarde als een natuurlijk systeem; - veranderingen aan het aardoppervlak op verschillende ruimte- en tijdschalen; - de kenmerken van landschapszones op aarde en de veranderingen hierin; - de natuurlijke en landschappelijke kenmerken van fysisch-geografische macrorregio's in onderlinge samenhang en in relatie tot de samenlevingen in betreffende macrorregio's analyseren.	C1		TW 2	J	
A5	IV	2	90	SE-toets	Schriftelijk	Globalisering (alles). De kandidaat kan: - de begrippen 'mondialisering' en 'tijdruimtecompressie' in onderling verband en vanuit een geografisch perspectief analyseren; - mondiale spreidingspatronen van economische, culturele, demografische, sociale en politieke verschijnselen beschrijven, in hoofdlijnen verklaren en aan elkaar relateren; - grootstedelijke gebieden in een nader aan te wijzen postindustriële land analyseren in het licht van processen van mondialisering.	B1		TW 4	J	

geschiedenis Atheneum 2025-2028

Algemeen

*De kleur rood bevat domeinen die verplicht tot het School Examen behoren; de kleur blauw die niet verplicht tot het School Examen behoren											
Bij het vak geschiedenis worden de volgende historische contexten voor het eindexamen gehanteerd:											
I. Stedelijke dynamiek in de lage landen: 1100 - 1700											
II. Verlichting: 1600 - 1900											
III. Duitsland in Europa: 1918 - 1991											
IV. China van keizer tot kapitalisme: 1842 - 2001											
De volgende thema's komen zoveel mogelijk bij elk onderwerp aan bod:											
A. Sociale mobiliteit											
B. Groningen (eigen leefomgeving)											
C. Rechtsstaat											
D. Religie											
E. Kunst											
Kenmerkende aspecten van alle onderwerpen worden getoetst op het eindexamen. Ze kunnen in elke toets teruggevraagd worden.											

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	I	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk verslag + digitale tour	PO-SE Tijdvak 8-9 Onderzoek waarbij er in de eigen (nabije) omgeving onderzoek wordt gedaan naar restanten van de Industriële Revolutie. De informatie wordt verwerkt in een historisch verslag, waarna het wordt omgezet naar een historische tour/wandeling	A2, A4, A5, A6, A7 B8: TV 8 en 9	23 oktober 2026		N	

economie Atheneum 2025-2028

Algemeen

De subdomeinen A1 t/m A4 (vaardigheden) kunnen bij elk SE-onderdeel getoetst worden. Bij toetsen mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen worden gebruikt.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	III	1	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Experimenten over Gedragseconomie. Klassenexperimenten waarin economische situaties worden nagebootst.	A5, J, K	18 maart 2027		N	
A5	III	4	90	SE-toets	schriftelijk	Markresultaat en Overheidsinvloed + Marktgedrag + Vraag en Aanbod. Vraag en aanbod, kostenstructuur, marktstructuur, doelmatigheid en economische politiek, marktvormen, arbeidsmarkt.	D1 - D3, F2, H5		TW 3	J	

bedrijfseconomie Atheneum 2025-2028

Algemeen

De subdomeinen A1, A5 en A6 (vaardigheden) kunnen bij elk SE-onderdeel getoetst worden. Bij toetsen mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen worden gebruikt.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	I	4	90	SE-toets	Schriftelijk	Financiële levensloop H5, H6, H8 en H9 + herhaling: Onderneem 't Zelf, Financiële levensloop H1-H4 en H7, Marketing, Personeelsbeleid en interne organisatie. Persoonlijke financiële levensloop, marketingbeleid, doelmarketing, consumentenperspectief	B1 - B4, C1 - C2, D2, E1, E2, E3		TW 1	J	
A5	II	2	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Inzichten in verschillende aspecten van de bedrijfseconomie, zoals handel, contante waarde en belastingen.	A2 - A4, H	14 januari 2027		N	

kunst (algemeen) Atheneum 2025-2028

Algemeen

--

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	III	2	90	SE-toets	Schriftelijk	Cultuur van de kerk in de elfde t/m veertiende eeuw (Hst. 2 de Bespiegeling).	A, B1 t/m B6		TW 3	J	
A5	IV	2	90	SE-toets	Schriftelijk	Cultuur van romantiek en realisme in de 19e eeuw : (Hst 7 de Bespiegeling)	A, B1 t/m B6		TW 4	J	

kunst (beeldende vormgeving) Atheneum 2025-2028
Algemeen

Voor alle opdrachten geldt dat leerlingen nader worden geïnformeerd over de specifieke kaders en beoordelingscriteria en dat leerlingen binnen deze kaders, en in overleg met de docent, met eigen voorstellen kunnen komen.
Domein C is verwerkt in het LOB-programma.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	I	2		SE-PO	Schriftelijk	Werkproces tekenen naar waarneming	B	17 oktober 2025		N	
A4	I	1		SE-PO	Schriftelijk	Werkproces schetsboek 1: 20 tekeningen naar waarneming van ruimtelijke vormen	B	30 oktober 2025		N	
A4	II	2		SE-PO	Presentatie	Werkproces boetseren naar waarneming	B	10 december 2025		N	
A4	II	1		SE-PO	Schriftelijk	Werkproces schetsboek 2: 20 tekeningen naar waarneming van organische vormen, met beeldaspect plasticiteit en schaduwwerking	B	4 februari 2026		N	
A4	III	2		SE-PO	Schriftelijk	Werkstuk + werkproces schilderen	A2, B	4 maart 2026		N	
A4	III	1		SE-PO	Schriftelijk	Werkproces schetsboek 3: verbeeldingen van eigen ideeën samenhangend met het thema van de 2D-3D opdracht met beeldaspect kleurgebruik en ruimtesuggestie (10 pagina's)	B	1 april 2026		N	
A4	IV	1		SE-PO	Schriftelijk	Werkproces schetsboek 4: verbeeldingen van ontmoeting, samenkomst, grens en scheiding waarin de beeldaspecten duidelijk worden (10 pagina's)	B	27 mei 2026		N	
A4	IV	2		SE-PO	Presentatie	Werkstuk + werkproces Project 'De Langste Dag'	B	29 mei 2026		N	
A4	IV	3		SE-PO	Presentatie	Werkstuk + werkproces 2D of 3D thema-opdracht	A2, A3, B	3 juni 2026		N	
A5	I	2	1440	SE-PO	presentatie	24 uur project in samenwerking met de andere disciplines komen tot een voorstelling. Proces en Werkstuk	A2, A3, B	11 september 2026 & 12 september 2026		N	
A5	I	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk	Beeldanalyse gemaakt n.a.v. keuze uit door docent aangeboden selectie van kunstwerken	A1	10 oktober 2026		N	
A5	I	1	n.v.t.	SE-PO	Schriftelijk/ praktisch	Schriftelijke verantwoording van keuze parodie of in de geest van door leerling gekozen kunstwerk van autonoom kunstenaar.	B	19 november 2026		N	
A5	II	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Dagopdracht: In 8 uren vanuit keuzeopdracht naar een beeldend eindwerkstuk.	A1, B	20 november 2026		N	
A5	II	3	60	SE-toets	Schriftelijk	Vaktheorie: beeldende begrippen (kunstbeschouwing)	A1		TW 2	J	
A5	II	4	n.v.t.	SE-PO	presentatie	N.a.v. gemaakte beeldanalyse van autonoom kunstenaar een parodie of een werk in de geest van die kunstenaar. Incl. 20 pagina's proces + beschrijving in het schetsboek.	A2, A3, B	16 januari 2027		N	
A5	III	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	1 Werkstuk + werkproces een toegepast werk ontwerpen en een prototype maken.	A2, A3, B	7 april 2027		N	

kunst (muziek) Atheneum 2025-2028

Algemeen

--

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	I	2	n.v.t.	SE-Toets	mondeling	Solfège/koor + Algemene Muziektheorie Leerlingen tonen hun vermogen om noten en ritmes correct te zingen van blad en nemen deel aan koorzang. De focus ligt op muzikale precisie, harmonie, en groepssamenwerking. Leerlingen worden individueel mondeling getest op hun kennis van muziektheorie, zoals akkoorden en hun analytische vaardigheden in het behandelde muziekstuk. Luister- en analytische vaardigheden zijn hierbij essentieel.	A1, B1		Tijdens p1	N	
A4	III	4	n.v.t.	SE-PO	presentatie	Praktijkexamen muziek Het praktijkexamen muziek beoordeelt leerlingen op hun muzikale vaardigheden door middel van een uitvoerend optreden en een theoretische onderbouwing. Het examen bestaat uit een bandoptreden met vijf popnummers en een koorstuk.	A2, A3, B1, B2		31 maart 2026	N	
A4	IV	4	n.v.t.	SE-PO	geluidsopname/digitaal bestand	De langste dag/Noordpolderzijl Leerlingen schrijven een lied geïnspireerd door de unieke geluiden en sfeer van Noordpolderzijl en het bijzondere fenomeen: "De langste dag". Ze gebruiken muziektheoretische concepten en compositietechnieken om ritmes, harmonieën en melodieën te ontwikkelen die de locatie weerspiegelen. Na het schrijven van het lied nemen ze hun compositie op.	B1, B2	29 mei 2026		N	
A5	I	2	n.v.t.	SE-PO	geluidsopname/digitaal bestand	24 hours project Leerlingen combineren muziek, drama en beeldende kunst in een samenhangend kunstproject. Ze worden beoordeeld op hun originaliteit en innovativiteit bij het integreren van de verschillende kunstvormen. Ook moeten ze hun kennis van muziektheorie toepassen door muziekstukken te analyseren en te integreren, met een focus op ritmes, harmonieën en structuren die het geheel ondersteunen.	B1, B2	13 oktober 2026		N	
A5	I	2	n.v.t.	SE-toets	mondeling	Het PO: PIP "Persoonlijke Inbreng op het Podium" heeft als doel een unieke muzikale ervaring te creëren. Leerlingen kiezen, arrangeren en voeren individueel een lied naar keuze uit. Ze worden beoordeeld op: Muzikale uitvoering: Precisie, interpretatie, en technische uitvoering van het gekozen lied. Dit omvat muzikaliteit, timing en expressie tijdens het optreden. Leerlingen geven een korte uitleg over hun liedkeuze, waarom het hen aanspreekt, en hoe ze de muzikale elementen hebben geïnterpreteerd.	A1, B1		10 november 2026	N	
A5	I	2	n.v.t.	SE-PO	geluidsopname/digitaal bestand	Jazzgenre Leerlingen spelen een jazznummer dat klassikaal wordt voorbereid en uitgevoerd als band. Het project richt zich op het samenspel en de gezamenlijke uitvoering binnen het jazzgenre.	A2, A3, B1	24 november 2026		N	
A5	II	1	n.v.t.	SE-PO	geluidsopname/digitaal bestand	PO improvisatie jazz In PO improviseren leerlingen klassikaal met jazzmuziek, waarbij ze hun vaardigheden in spontane muzikale expressie tonen.	A1, B1, B2	26 januari 2027		N	
A5	III	5	n.v.t.	SE-PO	geluidsopname/digitaal bestand	Praktijkexamen muziek Het praktijkexamen muziek beoordeelt leerlingen op hun muzikale vaardigheden door middel van een uitvoerend optreden en een theoretische onderbouwing. Het examen bestaat uit een bandoptreden met vijf popnummers en een koorstuk.	A1, A3, B1, B2	31 maart 2027		N	

kunst (drama) Atheneum 2025-2028

Algemeen

Domein C Oriëntatie op studie is verwerkt in het LOB-programma

Schriftelijke examens & PO's

leerj.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A5	I	2	n.v.t.	SE-PO	presentatie	24 uur project: De leerlingen bedenken, maken en spelen vakoverstijgend met beeldend en muziek een presentatie over een maatschappelijk thema	A1, B2,	n.v.t.	24 september 2026	N	
A5	I	2	120	SE-toets	schriftelijk	De kandidaat kan de geschiedenis van het westerse theater in hoofdlijnen aangeven mede aan de hand van de historische en/of sociaal maatschappelijke context van enkele speelstijlen en voor toneel belangrijke personen. De kandidaat kan theatrale conventies aangeven en aanwijzen, evenals de betekenissen die ze kunnen oproepen.	A2, A3		TW 1	J	
A5	II	2	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk	Voorstellingsanalyse: verslag theatervoorstelling. De kandidaat kan: - een toneelvoorstelling informatief beschrijven; - aangeven met welke theatrale middelen de inhoud vormgegeven is; een eigen mening geven over de effectiviteit van enkele van deze middelen.	A4	15 januari 2027		N	
A5	III	4	n.v.t.	SE-PO	presentatie en schriftelijk	Eindvoorstelling met reflectie. De kandidaat kan: - spel- en vormgevingsvaardigheden toepassen bij het optreden voor een publiek; - het publiek van de nodige informatie voorzien.	B3	17 maart 2027		N	

Latijnse taal en cultuur Atheneum 2025-2028

Algemeen

Subdomeinen A1 kan bij elke toets getoetst worden. Domein D is opgenomen in het LOB-programma.
Bij de SE-toetsen van 120 minuten mogen uitsluitend de standaard hulpmiddelen gebruikt worden.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
A4	III	1	n.v.t.	SE-PO	schriftelijk en mondeling	PO Romeinse cultuur. Onderzoek en presentatie binnen het cultuurdomein: verhalengoed. De leerling vergelijkt een van de Latijnse fabels van Phaedrus met een fabel van La Fontaine, schrijft vervolgens een eigen fabel in de stijl van Phaedrus en maakt van deze eigen fabel een creatieve verwerking, die wordt gepresenteerd.	A2, B3, B4, C5, E	3 april 2026		N	
A5	I	1	120	SE-toets	schriftelijk	-Leertoets over Rome: cultuur, inscripties, teksten uit hoofdstuk 10 SPQR 'De eeuwige stad' + aanvullingen -Vertaling van een ongeziene tekst die met Rome te maken heeft.	A2, B3, B4, C5, C6		TW 1	J	
A5	II	2	120	SE-toets	schriftelijk	- Toets over gelezen stof: Livius 'Lucretia' Genre: geschiedschrijving - Ongeziene vertaling uit het werk van Livius	A2, B3, B4, C5, C6		TW 2	J	
A5	III	2	120	SE-toets	schriftelijk	- Toets over gelezen stof: Plinius Genre: epistolografie - Ongeziene vertaling uit het werk van Plinius	A2, B3, B4, C5, C6		TW 3	J	
A5	IV	2	120	SE-toets	schriftelijk	- Toets over gelezen stof: Catullus Genre: lyriek - Vertaling ongeziene Latijnse tekst	A2, B3, B4, C5, C6		TW 4	J	

LOB (Loopbaanoriëntatie en -begeleiding) 2025-2028

Algemeen

De studiecoach begeleidt het keuzeproces van de leerlingen in de eerste lijn. De decaan ondersteunt daarbij in tweede lijn. Om de leerlingen verder te ondersteunen in hun keuzeproces worden verschillende activiteiten georganiseerd op of door school. Leerlingen worden geacht ook zelf activiteiten te plannen. In klas vijf worden er drie activiteiten ondernomen. De leerling mag ervoor kiezen om deel te nemen aan de activiteiten die door school worden georganiseerd, zoals de LOB-middag. Als een leerling ervoor kiest om hieraan niet deel te nemen, dan moet de leerling zelf activiteiten plannen en ondernemen. Er wordt gewerkt met Magister waarin leerlingen verslag doen van hun activiteiten en een persoonlijk portfolio opbouwen.

Schriftelijke examens & PO's

leerjr.	periode	gewicht	duur	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	afnamemoment	herkansb.	cijfer
---------	---------	---------	------	------	--------	--------------	----------	--------------	--------------	-----------	--------

Handelingsdelen

leerjr.	periode	type	afname	omschrijving	domeinen	inleverdatum	beoordeling
A4	I en II	SE-HD	Schriftelijk	Activiteit 1 (bijvoorbeeld meeloopdag, open dag etc.) + verslag van minimaal 250 woorden waarin je beschrijft wat je hebt gedaan, wat je er van vond en wat je eraan hebt gehad. Je legt dit vast in Magister - Portfolio	F	12 december 2025	J / N
A4	II en III	SE-HD	Schriftelijk	Activiteit 2 (bijvoorbeeld meeloopdag, open dag etc.) + verslag van minimaal 250 woorden waarin je beschrijft wat je hebt gedaan, wat je er van vond en wat je eraan hebt gehad. Je legt dit vast in Magister - Portfolio	F	13 maart 2026	J / N
A4	IV	SE-HD	Schriftelijk	Activiteit 3 (bijvoorbeeld meeloopdag, open dag etc.) + verslag van minimaal 250 woorden waarin je beschrijft wat je hebt gedaan, wat je er van vond en wat je eraan hebt gehad. Je legt dit vast in Magister - Portfolio	F	12 juni 2026	J / N
A4	IV	SE-HD	Schriftelijk	LOB voorlichting op school door oud-leerlingen + verslag van minimaal 250 woorden waarin je beschrijft wat je hebt gedaan, wat je er van vond en wat je eraan hebt gehad. Je legt dit vast in Magister - Portfolio	F	12 juni 2026	J / N
A4	IV	SE-HD	Schriftelijk	College Carroussel + verslag van minimaal 250 woorden waarin je beschrijft wat je hebt gedaan, wat je er van vond en wat je eraan hebt gehad. Je legt dit vast in Magister - Portfolio	F	12 juni 2026	J / N
A4	IV	SE-HD	Schriftelijk	Testen (persoonlijkeids- en studiekeuze) gemaakt en vastgelegd in Magister - Portfolio	F	12 juni 2026	J / N
A4	IV	SE-HD	Schriftelijk	CV + Portfolio gemaakt en vastgelegd in Magister - Portfolio	F	12 juni 2026	J / N
A5	II	SE-HD	Schriftelijk	Activiteit 1 (bijvoorbeeld meeloopdag, open dag etc.) + verslag van minimaal 250 woorden waarin je beschrijft wat je hebt gedaan, wat je er van vond en wat je eraan hebt gehad. Je legt dit vast in Magister - Portfolio	F	18 december 2026	J / N
A5	III	SE-HD	Schriftelijk	Activiteit 2 (bijvoorbeeld meeloopdag, open dag etc.) + verslag van minimaal 250 woorden waarin je beschrijft wat je hebt gedaan, wat je er van vond en wat je eraan hebt gehad. Je legt dit vast in Magister - Portfolio	F	12 maart 2027	J / N
A5	IV	SE-HD	Schriftelijk	Activiteit 3 (bijvoorbeeld meeloopdag, open dag etc.) + verslag van minimaal 250 woorden waarin je beschrijft wat je hebt gedaan, wat je er van vond en wat je eraan hebt gehad. Je legt dit vast in Magister - Portfolio	F	25 juni 2027	J / N
A5	IV	SE-HD	Schriftelijk	CV + Portfolio bijwerken en vastleggen in Magister - Portfolio	F	25 juni 2027	J / N